

Risk- och konsekvensanalys

Ärende / Projekt	Ansökan om certifiering av vård- och omsorgscollege 2027
Beskrivning av förändring	<p>Vård- och omsorgscollege skapades 2008 för att vara en drivkraft i kompetensförsörjningen inom vård och omsorg. Samverkan i VO-College är formaliserad genom certifiering och de organisationer som deltar arbetar tillsammans för att skapa hållbar och framgångsrik kompetensförsörjning i vård och omsorg. Metoden som Vård- och omsorgscollege bygger på är certifierad samverkan mellan arbetsgivare, fackliga organisationer och utbildningsanordnare. Samverkan finns på regional och lokal nivå.</p> <p>Frågan har aktualiserats i Länschefsnätverket då lokala och regionala college står inför en ansökan om certifiering inför 2027. Flera kommuner har lyft att de inte längre ser behov av vård och omsorgscollege som formaliserad samverkan. Detta utifrån att undersköterska numer är en skyddad yrkestitel och flera kommuner har fungerande lokala branschråd. Länschefsnätverket har gett uppdrag till utsedda representanter att genomföra en riskbedömning som ska verka som underlag till beslut om huruvida en ansökan om certifiering inför 2027 ska göras.</p>
Deltagare	Johanna Munters Olsson, Tommy Berglund, Sandra Pettersson, Lotta Jansson, Per Sergerros, Marie Uppegård, Simon Axenstedt, Johnny Gahnshag och Felicia Lindkvist (Sekreterare)
Datum för analys	2026-02-17 -

Riskområde	Riskbeskrivning			Konsekvens		
	Region	Kommun	Fackförbund	Region	Kommun	Fackförbund
Utbildningspåverkan	Om Region Dalarna väljer att inte ansöka om certifiering av Vård- och omsorgscollege inför 2027 finns risk för minskad regional samordning kring kompetensförsörjning och utbildningarnas innehåll.	VBU: i och med att kraven på utbildning och innehåll i kurser regleras på nationell nivå upplever inte skolan en reell risk Material är tillgängligt för alla utom material för handledarutbildning samt APL-dokument	Försämrade kvalitetssäkring av utbildningar. Svagare koppling mellan utbildning och arbetsmarknad	Regionens möjlighet att påverka utbildningarnas kvalitet, dimensionering och inriktning utifrån regionala kompetensbehov kan försvagas. Detta kan på sikt påverka tillgången till anställningsbar vård- och omsorgspersonal.	Ev. tillkommer kostnad för Vård- och omsorgscollege material och tjänster.	Konsekvens för medlemmar: Ojämn kompetensnivå ökad stress i yrkesrollen Längre introduktionstid, osäker yrkesidentitet Konsekvens för Kommunal (organisation): Minskad möjlighet att påverka utbildningsinnehåll Fler arbetsmiljö- och kompetensärenden
Ekonomi	Avveckling av certifierad	VBU: kostnaden för certifiering och	Ökade kostnader för	Risk för ökade kostnader	Ökad kostnad på grund av skapande	Konsekvens för

	<p>samverkan kan på kort sikt minska kostnader för certifiering och administration, men innebär samtidigt risk för ökade indirekta kostnader.</p>	<p>processledare skulle försvinna, vilket skulle kunna innebära att medel kan användas till annat som gynnar elever</p>	<p>arbetsgivare (introduktion, handledning)</p> <p>Högre personalomsättning</p>	<p>kopplade till introduktion, kompetensutveckling och bemanning om utbildningar och praktik inte fullt ut motsvarar verksamheternas behov.</p>	<p>en ny struktur för att upprätthålla kvalitet och kontakter. Utökade kostnader för kommunen gällande administration: behov av att skapa rutiner, införa samverkansmötesplatser mellan aktörerna. Risk för sämre kompetensförsörjning.</p>	<p>medlemmar: Högre arbetsbelastning Otrygghet, försämrad kontinuitet</p> <p>Konsekvens för Kommunal (organisation): Ökat tryck i avtalsförhandlingar Försvagad löneutveckling på sikt</p>
<p>Relationer och samverkan</p>	<p>VO-College utgör idag en formaliserad struktur för regional samverkan mellan region, kommuner, utbildningsanordnare och fackliga organisationer.</p>	<p>VBU: via bransch-/programråd, rektorsnätverk kan relationer och samverkan ske, vilket gör att relationer och samverkan inte ska påverkas av en certifiering inom VoC</p>	<p>Förlorad strukturerad dialog mellan parter.</p> <p>Minskad samordning mellan kommuner och utbildningar</p>	<p>Utan certifieringen finns risk för att den regionala samverkansstrukturen försvagas, vilket kan leda till mer fragmenterad dialog och minskad gemensam</p>	<p>Kan förlora samverkansmöjligheter och kunskapsutbyte, lokalt, regionalt och nationellt, via nätverksträffar (bl.a. språkombud)</p>	<p>Konsekvens för medlemmar: Mindre inflytande över arbetsvillkor kopplade till utbildning Ojämlika villkor regionalt</p>

				strategisk planering kring kompetensförsörjning.		Konsekvens för Kommunal (organisation): Försvagad partsmodell lokalt Svårare nationell samordning
Kvalitet i handledning och APL	Certifieringen ställer gemensamma krav på handledarkompetens och kvalitet i arbetsplatsförlagt lärande (APL).	VBU: Skolverket har stödmaterial för både APL och handledarutbildning – vilket gör att arbetet med att kvalitetssäkra detta ändå fortgår via nationell styrning och nationella ramverk (lagar, förordningar, allmänna råd, stödmaterial från Skolverket) Arbetsgivaren kan kräva att medarbetare	Färre utbildade handledare Otydlig struktur för APL	Regionen kan få svårare att säkerställa en likvärdig och kvalitetssäkrad handledning inom sina verksamheter, vilket kan påverka elevernas lärande och framtida anställningsbarhet.	Förlovar möjlighet att ta del av APL-dokument som säkerställer en likvärdig APL via gemensamma bedömningsunderlag. Kommunen (skolan) behöver säkerställa att målen under APL följs upp.	Konsekvens för medlemmar: Ökad belastning på personal Elever mindre förberedda Konsekvens för Kommunal (organisation): Fler arbetsmiljöproblem Risk för fler konflikter kring kompetenskrav

		genomgår Skolverkets handledarutbildning				
Kommunikation och internt förtroende	Ett beslut att inte fortsätta med VO-College kan uppfattas som otydligt eller ifrågasättas internt om alternativa samverkansform er inte tydliggörs.		Bristande informationsflö de Minskad transparens kring utbildningskval itet	Risk för minskat förtroende för regionens långsiktiga arbete med kompetensförsör jning och utbildningssamv erkan, både internt och gentemot externa parter.	Saknad av gemensamt forum leder till avstånd och risk för missförstånd och förlorad samsyn.	Konsekvens för medlemmar: Otrygghet bland medlemmar Osäkerhet om kompetenskrav Konsekvens för Kommunal (organisation): Svårare att arbeta förebyggande Försvagat förtroende för systemet
Praktikplatser (APL)	VO-College bidrar till struktur, planering och långsiktighet i tillgången till APL-platser.	VBU: Risk att vi inte fördelar APL- platser på ett likvärdig sätt inom regionen	Färre praktikplatser Ojämn kvalitet på praktikplatser	Utan certifierad samverkan finns risk för att planeringen av APL-platser blir mer kortsiktig och mindre	VBU: det kan leda till sämre utbildningsmöjligh eter och bred erfarenhet från APL för eleverna på Vårdprogrammet	Konsekvens för medlemmar: Färre kollegor i framtiden

		<p>Vuxenutbildning: Idag finns det en samordnare/studierektor på regionen, det behöver tydliggöras hur den finansieras.</p>		<p>samordnad, vilket kan påverka regionens möjligheter att ta emot elever i tillräcklig omfattning.</p>	<p>Avsaknad av samordning och uppföljning. Försämring av kvalitet.</p>	<p>Sämlre introduktion, högre stress</p> <p>Konsekvens för Kommunal (organisation): Långsiktig medlemsminskning Fler arbetsmiljöändringar</p>
--	--	--	--	---	--	--

Medskick från Region Dalarna:

Ett avstående från certifiering av Vård- och omsorgscollege innebär sammantaget en risk för Region Dalarnas långsiktiga kompetensförsörjning. Regionen riskerar att förlora inflytande över utbildningarnas innehåll, kvalitet och dimensionering, vilket kan leda till kompetensglapp, minskad anställningsbarhet och bristande tillgång till APL-platser. Försvagad samverkan med utbildningsanordnare och kommuner kan medföra ökade kostnader, ökad administrativ belastning och försämrade förutsättningar för handledning och praktik. Detta påverkar särskilt regionens cirka 1 800 undersköterskor, som utgör en mycket viktig yrkesgrupp för hälso- och sjukvårdens funktion och kvalitet, och som Region Dalarna har ett tydligt behov av att fortsatt kunna utveckla, säkra kompetensen hos och långsiktigt stärka.